

Z a p i s n i k
s nastavka glavne rasprave kod Županijskog suda u Zagrebu
od 20. studeni 2007. godine

Prisutni:

Kazneni predmet:

Predsjednik vijeća – sudac:
mr. sc. Marin Mrčela

Tužitelj: Županijsko državno odvjetništvo u
Zagrebu

Član vijeća - sudac:
Siniša Pleše
Jasna Pavičić
Dopunski sudac:
Zdenko Posavec

Optuženik: I optuženi Rahim Ademi i dr.
Zbog krivičnog djela iz članka 120. stavak
1. OKZRH

Zapisničar: Draženka Mraović

Broj Državnog odvjetništva: K-DO-349/05

Predsjednik vijeća otvara zasjedanje u 09,30 sati.

Utvrđuje se da su na nastavak glavne rasprave pristupili:

- 1) Tužitelj: Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika – Antun Kvakar
- 2) Punomoćnik oštećenika:
- 3) Optuženi: I optuženi Rahim Ademi, II optuženi Mirko Norac
- 4) Branitelj: branitelj I optuženika – odvjetnica Jadranka Sloković, branitelj II optuženika – odvjetnik Željko Olujić i odvjetnik Vlatko Nuić
- 5) Svjedoci:

Za nastavak glavne rasprave ispunjene su sve zakonske pretpostavke pa ista ima biti nastavljena kao što je odlučeno posljednjim raspravnim rješenjem od 20. lipnja 2007. godine.

U sudnicu se poziva za danas pozvani svjedok Jozo Nenadić dok je svjedok Vladimir Lelas pozvan za 12,15 sati.

Svjedok **JOZO NENADIĆ**, sin Stipana, JMBG [REDAKTIRANO], rođen 01.07.1943. godine u Donjim Vinjanima, Imotski, umirovljeni časnik HV-a, s prebivalištem u [REDAKTIRANO], nesrodan s I i II optuženicima.

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je

lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te iskazuje:

„Nakon što mi je predočeno zbog čega sam pozvan, mogu reći da sam ja u Zborno područje Gospić došao iz Rijeke i gdje smo preuzeli operativnu zonu Lika. U 11. mjesecu 1991. g. ja sam obišao sve jedinice i položaje i kazao sam svoje dojmove o tome. Inače, ja sam bio načelnik inženjerije, a poslije operacije „Džep 93“ sam dobio čin brigadira. Razlog obilaska jedinica i položaja bio je da se pripremi izvid zapovijedi za obranu, a do tada je u smislu obrane vladao kaos, radili su se punktovi koji su bili napušteni, nisu bili utvrđeni i slično. Od tog časa mi smo počeli spremati jedinice na području Gospića, a u Gospiću je život bio užasan zbog granatiranja. Nešto prije operacije „Džep 93“ bilo je nekoliko incidenata gdje nam je neprijatelj nanio gubitke. Primjerice u jednom mjestu je ubijen jedan starac i zapaljena kuće, stoka je bila pobijena, a u Jasekovcu je neprijatelj pobio naše ljude, a prije toga smo kod jednog bunkera imali 10-tak mrtvih i ranjenih.

Kao načelniku inženjerije poznato mi je da smo mi tamo postavili stotine minskih polja sa tisućama mina, sve je to bilo popraćeno zapisnicima i kartama. Ja sam znao svako minsko polje i nisam se iznenadio kada mi je moj zapovjednik Ademi došao i na jednoj karti me pitao kako mi izgleda top. Ja sam vidio po karti da je nešto crtano i da je očito da se priprema nekakva akcija i o tome smo malo porazgovarali. Nakon nekog vremena opet mi je došao Ademi rekavši mi da mu je Bobetko rekao da pripremi jednu ili dvije situacije oslobađanja tog područja, a onda sam i vidio jednu nacrtanu kartu gdje je bilo ucrtano ono što smo mi razgovarali, zapravo slično tome. Na karti je pisalo „Džep 93“, pisalo je „odobrio Bobetko, načelnik Glavnog stožera“, a u potpisu je bio Ademi. Ja sam ga pitao kada će biti operacija, a on je rekao da se ne zna kada se to može očekivati, ali me upozorio da je to tajna. Ja sam nazvao nakon toga inženjerca u 9.g.b. i pitao ga što mu fali, saznao sam da mu fali ljudi, ali i strojeva i to je negdje 20-tak dana ili mjesec dana prije operacije popunjeno. Ja ne znam koju zadaću je inženjeriji 9.g.b. dao njezin zapovjednik. No, ja sam imao za operaciju utovarene armirane betonske blokove spremne da budu odvezeni gdje treba, a isto tako i za širu operaciju, a sve je to bio materijal 35. bojne inženjerije koja je bila pod zapovjedništvom zbornog područja, a to jest mene. Dva ili tri dana prije operacije u Gospiću je bio brigadir Željko Prpić, koji je stalno obilazio položaje, znam da je išao i kod Norca i stalno me zvao jer je htio znati gdje su minska polja da se može slobodno kretati. Ja zapravo nisam razumio koja je njegova uloga tamo, a sjećam se da je jednom rekao „Jozo, idemo u Bilaj“. Kada smo došli u Bilaj ja sam shvatio da je Norac tamo postavio izdvojeno zapovjedno mjesto, a ne znam kada, ali kad smo ušli u tu prostoriju tamo je bio načelnik topništva, zapovjednici 9.g.b. i očito su raspravljali borbeni status njihovih jedinica. Norac je slušao, a njegovi podređeni su ga izvještavali. Ja sam mislio da tamo nemam što raditi, nakon 10-tak minuta sam izašao van i čekao Prpića koji je dosta dugo ostao unutra. Kada smo se Prpić i ja zajedno vraćali, pitao sam ga znači to da mi idemo u akciju, a Prpić se samo nasmijao. Vratili smo se u zorno područje i meni zapravo nije bilo jasno koja je naša uloga. Kad kažem naša mislim na zorno područje, a posebno na to što je Ademi izdao zapovijed da načelnik pješništva bude upućen negdje izvan Gospić, a u Otočac je upućen načelnik stožera zbornog područja. Isto tako je načelnik oklopnih jedinica bile

raspoređene na neke dužnosti kao da nisu imale veze sa operacijom Džep 93. Mene je Ademi postavio da budem vođa skupine koja će u operativnom centru pratiti situaciju, voditi karte, upisivati u njih i slično. Meni je sve to bilo čudno i izgledalo mi je da je zborno područje raspačano po području i da nas se zapravo maknulo iz same operacije. Sjećam se da sam sa Šerićem žestoko o tome raspravljao i da sam ga pitao tko je napisao moj dio zapovijedi za napad jer je zapovijed morala postojati i u njoj je morao biti inženjerijski dio. Šerić mi je rekao „to smo mi napisali” pa sam ja shvatio da je pod tim mislio da su to napisali on i Ademi. Također mi je Šerić rekao u operativnom centru da je napisana zapovijed za zapovjedništvo Sektora I. Ja sam ga pitao što to znači, Šerić mi je rekao da nitko iz zbornog područja nije u tome, nakon što sam ga ja pitao tko od nas ide tamo i sjećam se da sam ja onda komentirao nešto u smislu „e, baš lijepo, sad smo isključeni iz svega toga i Norac nas može tamo uhapsiti i zatvoriti ako dođemo”. Ja zapovijed za zapovjedništvo Sektora I nisam vidio, ali sam Šerića pitao je li ti to Ademi naredio, a on je rekao da je ta naredba direktnoj od Bobetka.

Dan prije operacije, ja se sjećam da je u operativnom centru bila jedna posebna prostorija gdje su bila sredstva veze i gdje su ulazili i izlazili domazet, Željko Tomljenović, a jednom sam vidio i Markača. Kad je operacija počela, sjećam se da mi je Šerić rekao „Jozo, treba te policija”, a radilo se o minskim poljima. Ja sam tražio Ademija da mi izda tu zapovijed. U taj čas došao je Domazet i pitao nešto u smislu „inženjerac ima li problema”. Ja sam mu rekao o čemu se radi, a on je rekao „ne čekaj ništa samo radi svoj posao”. Uglavnom, prvi dan operacije sam ja proveo sa jednim od zapovjednika Specijalne policije u mjestu i području Rizvanuša jer su tamo Specijalni policajci naletjeli na mine i ja sam ih osobno tamo skidao kao običan vojnik što je bilo malo čudno jer sam ja bio načelnik inženjerije. Doduše, ja bih to i sada napravio, ali bilo bi bolje da je to radila jedna skupina tj. da se dodijelio inženjerijski vod. Kasnije sam tog prvog dana operacije bio u Drljičima, a tamo sam sreo i Norca. U blizini Drljiča je jedno brdo Crni vrh i ispod je jedno sedlo gdje je po konfiguraciji terena bilo idealno postaviti tenk. Ja sam o tome baš razmišljao kada mi je prišao Norac i pitao mogu li mu ukopati dva tenka. Ja sam rekao da nemam stroj, a radilo se tamo o stijenama, ali mi se jako dopalo što je Norac uočio to mjesto pa sam rekao da ćemo morati to učiniti. Nazvao sam direktora „Industrogradnje” Čop Matu koji mi je osigurao jedan stroj koji je to napravio.

Iduće jutro, meni je opet Šerić rekao da moram ići pomoći policiji za ukopavanje skloništa. Ja sam opet htio da mi to zapovijedi Ademi. Međutim, Domazet koji je opet bio tamo mi je rekao samo neka idem i neka radim svoj posao. Ja se poslije nisam vraćao u operativni centar.

Vezano uz sastanak u hotelu „Velebno”, ja mogu reći da je on bio dva ili tri dana nakon našeg povlačenja i mogu reći da je taj sastanak zapravo bio prekretnica i još jedan razočaravajući moment u mom životu, a prekretnica da predam zahtjev za odlazak iz HV-a. Moram pri tome ispričati slijedeće: dana 10. ili 11. 09.1993. godine ja sam bio u selu Pjevci, a to je područje koje smo mi oslobodili, a tamo sam bio radi utvrđivanja položaja gdje sam trebao iskopati sklonište za 20 ljudi za policiju. Na tom mjestu bilo je 6 ili 7 zgrada i sjećam se da sam se još divio kako niti jedna zgrada nije bila taknuta, sve su bile čitave. Nije bilo nikakvih oštećenja, a i to me čudilo jer znam da je tijekom operacije naše topništvo tuklo to područje. Međutim, bio sam impresioniran time, a tamo su bili i pripadnici 9.g.b. na koje sam ja tada bio ponosan.

Međutim, ja sam znao da u 9.g.b. ima problematičnih pojedinaca, a posebno se to odnosilo na izviđačku satniju, koji bi se vjerojatno tukli između sebe da nisu bili u mogućnosti tući neprijatelja. Ja sam znao da njih nitko ne može kontrolirati pa čak niti Norac. Kada sam ja bio na tom području, a to je oko Čitluka i Debele glave, niti jedna kuća nije bila namjerno rušena niti oštećena ili zapaljena, a bio je mali postotak pogođenih kuća, što je meni bilo čudno jer je Čitluk bio utvrđeno neprijateljsko područje. Ja se sjećam da je na tom području kada sam ja bio tamo sve to vidio Jarnjak, a on je vidio i ovo kod Pjevaca i tamo je on bio sa Markačem. Sjećam se da je Markač Jarnjaku nudio prepelice koje su bile nešto kao lovački ukras, a Jarnjak je odgovorio da njemu to ne pripada. Na 15 metara od njih ležao je jedan pokriveni leš, očito poginuo u akciji, rekli su mi da je to neki starac. Na tom području, malo dalje, ja sam vidio i leš jedne žene koja je bila odjevena u crno i njoj je bio odsječen jedan prst i to mislim srednji prst lijeve ruke, a ja sam onda komentirao da je to napravio netko da bi uzeo prsten.

Htio bih dodati da sam u novinama čitao da se govori o nekakvoj koloni koja je bila pobijena. Ja sam vidio tih 10-tak ljudi koji su bili u očitom vojničkom rasporedu i to su očito bili vojnici samo su bili različito obučeni, dijelovi vojničke i civilne odjeće. Sjećam se da je jedan vojnik imao bombu u ruci.

Vračajući se na sastanak u „Velebno“, meni je Šerić rekao da će doći Bobetko i da će biti taj sastanak i da tamo trebaju ići svi koji su se istakli u „Džepu“. Ademi mi je rekao da idem ja. Sjećam se da je tamo bio Luka Bebić koji se samnom rukovao. Bobetko je sjeo za čelo stola, a čak mislim da je radio i raspored gdje će tko sjediti. Ademi nije bio na čelu stola. Desno od Bobetka sjedio je Markač, a lijevo od njega Norac, a onda su bili još neki ljudi, to se sjećam, Luka Bebić, čini mi se i župan Ličko-senjske županije. Iz onog što je Bobetko izgovorio, meni je bilo jasno da zbornu područje Gospić, a to smo mi, smo bili nitko i ništa vezano uz operaciju „Džep 93“. Uglavnom, Bobetko je ustao i pozdravio, rekao da je operacija obavljena upravo onako kako je on zamislio, čestitao je i rekao je još da su se događale neke stvari koje će ispitati. Sjećam se da se nakon njega ustao Ademi i počeo nešto govoriti vezano uz operaciju, a Bobetko mu je doslovce rekao: „Ti sjedni, ti nemaš ništa s tim“, a čini mi se da mu je rekao nešto u smislu da ne zna dobro niti Hrvatski jezik. Sjećam se da je Norac, kojeg sam ja inače uvijek smatrao da je podređen zbornom području, počeo davati neke primjedbe vezano uz operaciju, međutim, ja sam onda otišao i nisam zapravo detaljno čuo što je on govorio.

Želim dodati da najslabija karika je kod nas bilo zapovijedanje. Spoj Bobetka i Šuška doveo je do toga da nije bilo jasne crte zapovijedanja koja je trebala ići: Vrhovni zapovjednik – Glavni stožer – Zbornu područje – brigade.

Još želim dodati da sam posebno ogorčen onim što se dešavalo kad se Hrvatska vojska povlačila. Ja sam to vidio i čuo jer znam razlikovati eksplozije i vidio sam da se pale kuće, odnose iz njih stvari te da se kuće ruše eksplozivom. Po zvuku se dade zaključiti kakva vrsta eksploziva se koristi, svaka granata ima svoj zvuk, a ove eksplozije koje su bile za rušenje kuća po zvuku sam ja zaključio da se tu koriste protuoklopne mine. Ja znam da je Hrvatska vojska imala tamo protuoklopne mine jer je bila popunjena skroz. Ja ne znam tko je te mine tamo donio, ali minama su obično zadužene inženjerijske postrojbe i logistika. Ja zapravo smatram da je to netko napravio namjerno, a taj može biti samo onaj tko je protivnik Hrvatske vojske i

Republike Hrvatske. Nikakvog razloga za takvo postupanje nije bilo. Da je netko pa i 9.g.b. konkretno htjela srušiti sve te kuće, ona je imala potpuno vojno opravdanje da to napravi u naletu jer tamo nije bilo kuće bez oružja, a koncept općenarodne obrane i društvene samozaštite je određivao da je svaka kuća bunker. To se i vidjelo kada su tijekom operacije odnošen vojni materijal i gotovo iz svake su odnošene puške, zolje pa čak i sanduci municije. Miniranje tih kuća i paljenje su radili ljudi u odorama hrvatske vojske. Ja ne znam koji su to ljudi bili jer ih prije nikada nisam vidio, a nisam ih bio u poziciji to pitati jer sam bio na zadaći sa zapovjednikom policije koji je imao nadimak „Ris“. Taj dio što se dešavao u „Džepu“, mene boli i to što se dešavalo neposredno prije povlačenja nikako nije za prihvatiti, a ljudi koji su to radili nisu dostojni nositi hrvatske uniforme. 16. ili 17. 09.1993., ja sam Ademiju ispričao o svemu tome i pitao ga zašto ništa ne poduzima, tražio ga da nešto poduzme, a on je rekao da će tražiti istragu. Ja sam imao osjećaj da se on osjeća potišteno, a ja osobno sam se zbog takvih postupaka osjećao jadno. Poslije sam ja zbog svega toga bio u depresiji, tražio i od Ademija da me pusti kući. Međutim, ono što valja napomenuti je da su u tom području bile i kamere UNPROFOR-a koji je sve to snimio i to od početka pa do kraja paljenja. Ja se sjećam da je Markač tražio da se spriječi da UNPROFOR tamo bude odnosno da ih zadržimo, bio je angažiran i brigadir Mezić, a ja sam osobno tražio njega da dođe, međutim, UNPROFOR je ipak bio vrlo grub i drzak i sa oklopnim transporterima su prolazili naše punktove.

Vežano uz smjenu generala Ademija, ja sam to saznao od Šerića, a da je smijenjen i zapovjednik domobranske bojne. Pitao sam Ademija zašto to dozvoljava, a on mi je rekao da on tu ne može ništa i da je tako rekao Predsjednik.

Dodajem još da je Bobetko imao ulogu u svakoj akciji i u akciji „Maslenica“ i „Bljesku“ je zaobilazio zborna područja i uvijek je nalazio načine da sam komunicira sa izvršiocima akcije. Zapovijedanje koje se prelamalo preko ministra obrane pokojnog Šuška, po mojoj ocjeni često je dolazilo do toga da je i vrhovni zapovjednik bio preskakan.

Na kraju želim dodati da sam ja razgovarao sa Norcem da ću ići u mirovinu, on me pitao hoću li doći kod njega, ja sam se na tome zahvalio i odlučio otići u mirovinu. Htio bih dodati da je Norac uvijek prema meni bio vrlo korektan.

Također, želim dodati da je Norac morao kao zapovjednik izvršiti zadaću koja mu je dana. Ja jedino što bi htio doznati ili pročitati u nekim memoarima, tko je izdao zapovijed za povlačenje jer mi to niti danas nije jasno. Sramota je da je ovako uspješna akcija pretvorena u nešto što nikome ne služi na čast s obzirom na ovo što se dešavalo zadnja tri dana vezano uz povlačenje. Nije mi jasno koja je to sila koja je dovela do toga da se naprave ovakve stvari koje su jednu briljantnu akciju dovele u pitanje. Otići u mirovinu zbog toga je meni bilo jedino rješenje, a istovremeno i posebno teško.

To je sve što imam za izjaviti“.

Predsjednik vijeća u 11,19 sati određuje prekid glavne rasprave radi odmora, a nastavak se određuje u 11,45 sati.

Nastavljeno u 11,47 sati.

U sudnici prisutni svi isti kao i prije prekida.

Glavna rasprava nastavlja se ispitivanjem svjedoka.

Na pitanje braniteljice I optuženike, odvjetnice Jadranke Sloković, svjedok odgovara:

„U Zbornom području je bila formirana operativna pričuva koja je uključivala 35. bojnu i 111. brigadu. Ja ne znam tko je zapovijedao operativnom pričuvom, ali se sjećam da sam jednom htio upotrijebiti dio 35. bojne koja je bila u sastavu Zbornog područja, a htio sam ju upotrijebiti vezano uz ono što sam govorio, Rizvanušu pa mi je Šerić rekao da ja to ne mogu. Dodajem da je Šerić bio načelnik operativnog odsjeka u Zbornom području Gospić.

Budući da svaka jedinica mora imati zapovjednika, ja pretpostavljam da je zapovijedanje tom operativnom pričuvom imao Bobetko iako to ne znam, odnosno nisam vidio pisanu zapovijed o tome.

Vezano uz asanaciju terena po vojnim pravilima, asanaciju je trebala obaviti inženjerija Zbornog područja i inženjerija 9.g.b., ali ja nisam vidio tko je asanaciju obavio, inženjerija Zbornog područja nije i meni su to obavljali neki nepoznati ljudi, ne znam tko. Ja znam da je meni Šerić rekao da ću morati dati dio inženjerije za ukapanje poginulih leševa ljudi, a isto tako i mrtve stoke. Međutim, ja takvu zapovijed nisam dobio.

U odnosu na Tomljenovića, mogu reći da sam njega vidio samo zajedno sa Domazetom, onako kako sam rekao, više ne.

Ja nisam vidio da bi za vrijeme povlačenja u Gospiću bili Stipetić i Domazet, ali sam to čuo i čuo sam da će Stipetić potpisati zapovijed za povlačenje, a čuo sam još da su tamo bili Tolj i Krpina koji su održali pres konferenciju. Ja njih nisam vidio, a ovo što sam rekao čuo sam u operativnom centru od Šerića ili od dežurnog službujućeg.

Nakon što mi je predočena zapovijed od 08.09.1993. (DC 32), mogu reći da se te zapovijedi sjećam i ja sam bio vođa ove druge skupine. Maglica je bio načelnik domobranstva, Šmitel je bio za protuzračnu obranu, Alić Milan je bio za vezu, Jagetić je bio za sanitet. Ne znam za što je bio Zadro, a Bižaca je bio za SIS i on je zapravo bio moj zamjenik u toj drugoj skupini. Ja nisam vidio da bi Bobetko bio u Gospiću u vrijeme operacije, samo sam čuo da je bio prije operacije u Gospiću.

Vezano uz ovo preskakanje zapovijedanja o kojem sam govorio, odgovaram da su tzv. „A“ brigade, a to su profesionalni vojnici koji su imali ugovor sa MORH-om bili pod zapovjedništvom Glavnog stožera HV-a i tamo su oni stegovno i borbeno odgovarali. Također je borbeno upotreba bih brigada bila pod zapovijedanjem Glavnog stožera. Obučavanje, popuna i opremanje je bilo u nadležnosti Zbornog područja. Zborno područje nikada nije vodilo stegovni postupak u odnosu na pripadnike 9.g.b.

Vežano uz Źeljka Prpića, ja ne samo da nisam znao koja mu je funkcija, nego nisam niti znao tko ga je poslao“.

Na pitanje branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, svjedok odgovara:

„Na čelu Specijalne policije bio je Markač, a operativni zapovjednik na terenu bio je Sačić. Meni je poznato da je policija bila obuhvaćena zapovijedi za zapovijedanje Sektorom I, a to znam jer mi je to rekao Šerić, nakon što sam ga pitao. Ja nemam niti jedan podatak po kojem bi mogao reći da je Norac izdavao bilo kakve zapovijedi Specijalnoj policiji. Šerić je bio onaj koji je trebao formulirati i pisati zapovijedi. Ja ne znam kakve bi on to ovlasti trebao imati da potpisuje zapovijedi, jedino ako u tom času nikog nije bilo.

Kada sam govorio o bombi koja je bila u ruci poginulog neprijateljskog vojnika, a osigurač izvučen, ta bomba se naziva „kašikara“, a riječ je o bombi M-53. Ona se aktivira tako što se izvuče osigurač i nakon što se otpusti jedna poluga, tri ili četiri sekunde se čuje šištanje i onda bomba eksplodira. Jedino pravilno deaktiviranje nakon što je izvučen osigurač jest takvo dok se ona poluga drži stisnuta u bombu se ponovo umetne osigurač. Ako se ta poluga otpusti, bomba eksplodira sa posljedicama koje nakon toga slijede.

Ja ne znam jesu li tenkovi bili ukopani u Bulićima, a ako su ti Bulići ispred Drljića, mislim da naših tenkova tamo nije bilo, ali nisam siguran. Dodajem da smo mi iskopali zaklone iznad Drljića.

Koliko se sjećam, na ovom sastanku u „Velebnom“ bio je postavljen pribor za jelo i tanjuri“.

I i II optuženici navode da nemaju pitanja.

Na pitanje zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, Antuna Kvakana, svjedok odgovara:

„Već sam rekao da zapovijed za zapovijedanje Sektorom I ja nisam vidio. Već ono što znam je iz priča Šerića, koji mi je rekao da je u sastavu Sektora I bila jedna bojna 9.g.b., domobranska bojna Lovinac i Sveti Rok. Ja sam rekao da je to glupost jer po tome ispada da smo mi isključeni, a on je rekao da je ovo što je u Sektoru I podčinjeno Norcu kao zapovjedniku 9.g.b. Za vrijeme operacije ja nisam vidio Norca u Zbornom području, vidio sam ga na terenu.

Problematika izviđačke satnije, njenog sastava je bila opće poznata stvar. Također znam da su zbog sastava te izviđačke satnije ljudi izbjegavali vršiti nadzor nad tom satnijom. Kad me se pita je li bilo načina za otkloniti problematične ljude, odgovaram da ja to ne znam, a zapovjednik 9.g.b. je odlučivao tko će biti primljen u 9.g.b.

Ova žena čiji leš sam vidio, a kojoj je bio odrezan prst na lijevoj ruci je bio od prilike 150 metara udaljen od mjesta gdje smo kopali skloništa, a gdje su bili prisutni Markač i Jarnjak. Na to mjesto me odveo zapovjednik policije. On mi je pokazao i ovog čovjeka koji je bio 15-tak metara od tog mjesta gdje smo kopali skloništa. Ja

kada sam se vratio od mjesta gdje je bila ta žena, Jarnjaka i Markača više nije bilo. O tom sakačenju ja nisam nikome podnio nikakav izvještaj, jednostavno je dinamika bila takva da nikada nisam bio slobodan.

Dalje, odgovaram da protuoklopna eksplozivna sredstva mogu biti pakirana na razne načine. Ja ne znam niti za jedan način da bi bile korištene kartonske kutije ili karton, no znam da se protutenkovske mine pakiraju u jednu vrstu plastičnih bačvi, a zajedno s njima su i upaljači. Ja sam već rekao da ja po zvuku mogu razlikovati je li eksplozija uslijed granate koja udara u kuću ili je riječ o detonaciji protutenkovske mine. Sumnjam da bi laik to mogao razlikovati

Kada sam govorio o paležu kuća, ja mogu reći da je najprije počeo palež kuća i to najprije tamo gdje su vojnici bili na položajima maskirani. Potom su došli oklopni transporteri UNPROFOR-a koji su to snimali, a nakon toga su slijedile eksplozije. Ovaj palež je počeo 11. ili 12.09.1993. godine, nekako u vrijeme kada je Jarnjak napustio to područje. To spominjem zato jer izražavam sumnju da je takvim postupanjem, paljenjem i podmetanjem eksploziva nastupila nekakva državna politika i da izgleda kao da netko čisti zemlju. Kada sam spominjao da je bilo vojno-legitimnih razloga da se to područje napadne i sruše kuće jer su bile zapravo sve pune naoružanja, želim dodati da sam recimo ja bio zapovjednik 9.g.b. da bi ja napao još žešće.

Dalje, odgovaram da sam ja u visini Njegovana i Rogića mosta bio u jednoj kući i unutra sam vidio jednu ženu koja je bila blizu 80 godina i gotovo plakala, tresla se. Unutra su bili Hrvatski vojnici, ne znam točno koja jedinica, ali bili su iz Otočca. Oni su pretraživali kuću, ne znam što su tražili i ja sam pitao što se dešava i zašto je ta žena tu, pitao sam zašto ju maltretiraju. Jedan od vojnika je rekao: „Pitajte ju gdje su joj sinovi“. Meni se čini da je čak bila i želja da se ta stara žena ubije, jedan vojnik je bio vrlo agresivan prema njoj. Ja sam se obratio vojniku koji mi je izgledao kao zapovjednik jer je bio najuredniji i rekao mu da ću o tome obavijestiti Norca, a neka ženu vodi kod Norca ili u policiju. To sam rekao nakon što mi oni nisu htjeli reći čiji su vojnici, odnosno kojoj postrojbi pripadaju.

Dalje, navodim da sam ja, kad se već uđe u Velebit, vidio dva leša neprijateljskih vojnika koji su bili odjeveni u vojnu uniformu, ali ne kompletno. To je područje bilo Specijalne policije. Ja na njihovim leševima nisam primijetio ništa čudno.

Ne znam tko je izdao zapovijed o asanaciji.

Šeriću je zapovjednik bio Ademi.

Kada sam razgovarao sa Šerićem, ja sam ga pitao za onu prvu zapovijed za napad od koga je to, a on je rekao da je to zapovjedio Ademi. Pitao sam ga i za Sektor I, a on je, kao što sam i rekao da je to direktna zapovijed Bobetka. Isto tako mi je rekao da je direktna zapovijed Bobetka da se ne smije dirati 35. inženjerijska bojna. Ja nisam vidio te pisane zapovijedi. Ja sam zapravo tada počeo sumnjati u Ademija, čak sam mislio da se radi o sabotazi jer smo mi svi iz zbornog područja raspoređeni na mjesta i dužnosti koje nemaju veze sa operacijom „Džep 93“.

Na pitanje predsjednika vijeća, svjedok odgovara:

„Ademija sam na terenu vidio jednom i to je bilo 10.09.1993., kada smo imali problema sa strojem koji smo posudili od „Industrogradnje“ jer je on tamo upao i nismo ga mogli izvući, to je bilo na mostu kod Drljića. Na nas su padale minobacačke granate i to od 120 mm. Sjećam se da se tada dovezao Markač i da je iza njega sjedio Ademi koji je otvorio prozor i pitao: „Inženjerac, imaš li problema“. Ja sam odgovorio nešto u smislu „pa vidiš da imam“. Oni su otišli nazad i to je bio jedini put da sam vidio Ademija na terenu.

Norca sam, također, na terenu vidio samo jednom i to onda kada me molio da mu ukopam tenkove kod Drljića. To je bilo negdje 10.09.1993. godine, naveče. Znam da je tamo bila policija koja se smjestila u kuće u Drljićima. Tamo sam vidio tri ili četiri kuće koje su bile čitave. Tamo nisam vidio nikakve mrtve ljude. Znam da je na obližnjem polju ležalo 10-tak goveda i konja.

Dalje, odgovaram da Jagetića znam još iz Rijeke. Znam da je često bio nervozan i vrlo često bio alkoholiziran. Uglavnom, on mi nije davao do znanja da je normalan, uvijek je reagirao eksplozivno. Od njega sam nekoliko puta primao operativno dežurstvo u tijeku mog službovanja i uvijek je bio nervozan.

Dalje, odgovaram da je operacija počela granatiranjem neprijateljskog područja. Ja sam već na samom početku bio u Rizvanuši, čuo sam djelovanje našeg topništva koje je trajalo više od pola sata, možda jedan sat. Eksplozije su bile uredne i dobre, a kad to kažem to je onda bilo vojnički razrađeno korektno jer se različite granate koriste za različite ciljeve. Jedna je stvar žele li se tući prednji krajevi ili se tuku centri zapovijedanja neprijatelja. Razlikuju se detonacije različitih vrsta oružja, topova, minobacača. Ja nisam previše obraćao pažnju, ali ono što sam čuo, ja mislim da je to bilo razrađeno korektno i dovoljno snažno prema snazi neprijatelja.

To je sve što imam za izjaviti“.

Nema primjedbi, osim što:

I optuženi Rahim Ademi navodi primjer da je Šerić imao ovlasti u ratnim okolnostima za potpisivanje, a o onome što bi potpisivao uvijek bi izvijestio.

II optuženi Mirko Norac navodi da nema primjedbi.

Svjedok nakon toga navodi:

„Ja nemam zapravo nešto za dodati na ovu primjedbu, nastojao sam sve reći po najboljem sjećanju i znanju“.

Svjedok potražuje trošak dolaska na današnju glavnu raspravu.

Sud donosi:

r j e š e n j e

Isplatit će se trošak koji je svjedok imao dolazeći na današnju glavnu raspravu.

Stranke se odriču prava na žalbu protiv rješenja.

Rješenje je pravomoćno.

U sudnicu se poziva svjedok Vladimir Lelas.

Svjedoku se predočava, a predsjednik vijeća mu zahvaljuje na dolasku i ispričava zbog čekanja. Zbog protoka vremena raspravljanja, a imajući na umu predvidivoj vrijeme trajanja iskazivanja svjedoka Lelasa, predsjednik vijeća smatra da bi to iskazivanje zajedno sa ispitivanjem prešlo radno vrijeme, ali ono što je važnije, to ispitivanje bi po trajanju, a imajući na umu da se do sada raspravlja četiri sata, bilo nemoguće provesti na primjeren i odgovarajući način.

Zbog toga predsjednik vijeća određuje da ispitivanje svjedoka Lelasa neće biti obavljeno dana već da će biti 19. prosinca 2007.g. u 9,30 sati, što svi prisutni primaju na znanje i odriču se posebnog poziva. Svjedok Lelas također upućen da tada pristupi na sud, da poseban poziv neće dobiti, a da će mu trošak dolaska za danas i za idući puta biti podmiren.

Svjedok se nakon toga otpušta iz sudnice.

S obzirom na navedeno, predsjednik vijeća objavljuje da je današnji nastavak glavne rasprave dovršen, a nastavak će biti sutra 21.studenog 2007.g. u 9,30 sati.

Dovršeno u 13,28 sati

Predsjednik vijeća

Zapisničar